Влада - Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 88 (1088) ♦ Середа, 17 травня 1995 року ♦ Ціна договірна

Олександр Мороз: "Потрібна особлива узгодженість дій виконавчої та законодавчої влади"

Ранкове засідання 16 травня

Головною подією пленарного засідання цього дня була промова Голови ВР Олександра Мороза з нагоди річниці діяльності українського парламенту нинішнього скликання.

Аналізуючи працю законодавчого органу держави і в цілому ситуацію в країні за рік, коли діяв нинішній склад парламенту, Голова ВР сказав, що за цей час прийнято 121 закон, близько 300 постанов, підготовлено до слухання 60 законопроектів з основоположних напрямів нашого життя.

Разом з тим промовець виступив з жорсткою критикою роботи як окремих структур виконавчої влади, так і діяльності ВР.

Парламентська хроніка

Законодавча і виконавча влади, підкреслив Олександр Олександрович, можуть ефективно працювати тільки за умови їх взаємодії. ВР, до її честі, жодного разу не давала приводу для загострення стосунків з іншими гілками влади.

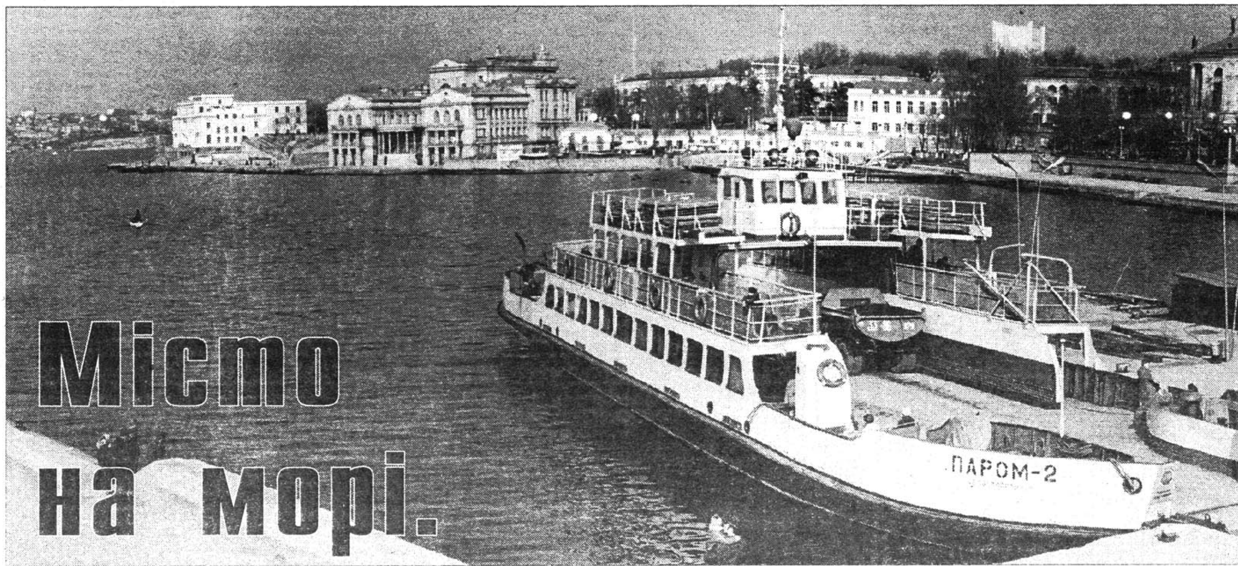
«Стратегічна помилка ВР у тому, — сказав Олександр Олександрович, — що ми поставили себе обслуговуючою гілкою влади».

Глава парламенту твердо висловився за те, щоб стали практикою звіти голів постійних комісій ВР, ротація членів Президії

(Закінчення на 2-й стор.).

Успіх буде, якщо перебудуємо енергетику і реформуємо аграрний сектор

Європейський Союз незабаром надасть Україні раніше обіцяні 85 мільйонів екю допомоги, заявив міністр фінансів Великобританії Кеннет Кларк на зустрічі з Президентом Леонідом Кучмою. Окрім того, Великобританія може допомогти Україні передовсім в перебудові енергетики. На думку К. Кларка, реформування аграрного сектора може стати визначальним для проведення реформ в нашій державі в цілому. Британський міністр також зустрівся з виконуючим обов'язки прем'єр-міністра Євгеном Марчуком, який очолюватиме делегацію України на конференції щодо інвестиційних кредитів у Лондоні 25–26 травня. Відбулися переговори К. Кларка з першим віце-прем'єром Петром Саблуком та віце-прем'єром Ігорем Митюковим. Учора британська делегація відбула в Крим.

Місто на морі. Хоче бути ще й на самоокупності

Якщо отримає статус спеціальної економічної зони

Севастополь відомий всьому світу як військово-морська база з багатими історичними традиціями. Але те, що він давно переріс ці рамки, знають далеко не всі.

У лютому цього року Севастопольська міська Рада завершила тирічне розроблення й погодження комплекту документів зі створення спеціальної економічної зони.

На думку ряду фахівців апарату Верховної Ради й Кабінету міністрів України, Севастополь вже зараз має низку ознак спеціальної економічної зони, елементи якої на сьогодні сформовано. Верховній Раді України залишилося прийняти остаточне рішення.

(Читайте на 3-й стор.).

У Криму — потеплішало...

Як уже повідомлялося, в Сімферополі відбулося міжфракційне засідання ВР Автономної Республіки Крим. Прибули депутати фракцій «Реформа», «Курултай», «Аграрії» і представники депутатської групи «Крим». Було присутніх 44 депутати (всього їх у кримському парламенті 93). Вели засідання: у першій половині дня — депутат Рефат Чубаров, у другій — депутат Анушаван Данелян.

Прийнято звернення «До громадян Криму», в якому зазначається, що депутати, які підписали його, вважають «єдино можливими виконувати свої обов'язки у відповідності з Конституцією України, іншими законодавчими актами України і Автономної Республіки Крим». З жалем констатується, що частина депутатів, обраних в основному від блоку «Росія», які отримали свої мандати за допомогою популістських гасел, спрямувала зусилля на задоволення політичних амбіцій. За рік роботи ВР Криму, підкреслюється у зверненні, не прийнято жодного економічного закону, який би відповідав реаліям сьогоднішнього дня. Більшість прийнятих законодавчих актів суперечить не лише законодавству України, але й здоровому глузду. Створилася загроза «перенесення конфронтації з парламенту Криму на міждержавний рівень».

Депутати заявили про намір будувати свою діяльність у суворій відповідності з міжнародними правовими нормами і чинним законодавством, спрямувати всі сили на створення в Криму стабільної обстановки.

Прийнято рішення на другій сесії ВР Криму, яка продовжить свою роботу 17 травня, запропонувати голові парламенту Сергію Цекову і всій Президії добровільно піти у відставку. Якщо ж цю пропозицію не буде прийнято — оголосити про недовір'я і відставку Президії ВР Криму у повному складі.

Олександр ПІЛАТ.

У номер

Київ—Мінськ: нема проблем

Парафуванням Договору про дружбу, добросусідство та співробітництво завершився візит міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка до Республіки Білорусь. У Мінську глава українського зовнішньополітичного відомства зустрівся з Президентом сусідньої країни Олександром Лукашенком та іншими офіційними особами. Під час переговорів йшлося про розвиток двостороннього співробітництва, і, зокрема, про підготовку візиту до Білорусі Президента України Леоніда Кучми.

Прощавай, Чорнобилю? Хотілося б вірити...

Україна підготувала план-графік, технічні пропозиції і попередній кошторис витрат на проведення робіт із закриття Чорнобильської АЕС (документи подано експертам країн «Великої сімки»). Про це повідомив міністр охорони навколишнього середовища і ядерної безпеки України Юрій Костенко. На зустрічі із заступником генерального директора Генеральної дирекції із зовнішньополітичних питань Європейської Комісії Робером Веррю.

Україна сподівається, зазначив під час розмови Ю.Костенко, що фінансування планованих робіт щодо спорудження нового саркофага (укриття) над зруйнованим 4-м енергоблоком ЧАЕС здійснюватиметься переважно не у формі кредитів, а у формі безоплатних грантів і дотацій з боку світового співтовариства.

Р.Веррю підтвердив готовність Європейського Співтовариства розглянути питання про участь у здійсненні заходів щодо закриття ЧАЕС відповідно до конкретизованого графіка робіт, поданого Україною.

За його словами, Співтовариство готове після подання Україною плану-графіка робіт щодо закриття Чорнобильської АЕС надати їй кредити на суму більш як 30 млн. екю (близько 387 млн. доларів). Ці кредити не зв'язані умовами і можуть бути використані Україною для підтримки її платіжного балансу.

Справі — час!

З 1 липня вводитимуть у дію регіональні і місцеві графіки початку роботи підприємств, організацій і органів влади, що передбачається Указом Президента України Леоніда Кучми.

Як повідомили в Державній комісії еталонних мір і частот при Кабінеті міністрів України, територію України буде розбито на 3 регіони. У східному регіоні країни, що включає 5 областей, підприємства і організації розпочинатимуть роботу о 7 годині ранку, в центральному — о 7.30, в західному — о 8.00.

У Комісії еталонних мір і частот пояснили, що необхідність введення регіональних графіків викликана розривом у часі сходу сонця на східному і західному кордонах України (1 година 12 хвилин).

Будемо мобільнішими

Акціонерне товариство UTEL розпочало реалізацію проекту, що передбачає створення в Києві 1995 року 20 тисяч місцевих телефонних ліній. Про це повідомив президент UTEL Стюарт Райш. У рамках пілотного проекту буде введено по 4 тис. ліній у Закарпатській і Львівській, 3 тис. — у Івано-Франківській, по 2 тис. — у Хмельницькій і Черкаській, 5 тис. — у Дніпропетровській областях.

До липня 1996 року планується створити автоматичні телефонні станції UTEL у всіх обласних центрах України. На цей момент обсяг інвестицій фірми в розвиток зв'язку в країні має сягти 100 млн. доларів. Сьогодні телефонні станції, збудовані UTEL, з'єднують Україну з 200 країнами.

Потрібна особлива узгодженість дій...

(Початок на 1-й стор.).

Найнагальнішим завданням найближчим часом О. Мороз вважає прийняття Закону про Кабінет міністрів, формування нового уряду, створення Конституційного суду. Він закликав усі депутатські фракції, народних депутатів, незалежно від їхніх поглядів і політичних позицій, згуртуватися у розв'язанні головних питань життя нашої країни.

Розмірковуючи, якими шляхами може розвиватися подальша діяльність законодавчого органу, О. Мороз наголосив на: необхідності консолідуватися, об'єднати дії депутатського корпусу. І виклав своє бачення, що саме треба зробити для реалізації цього напряму.

Народні депутати затвердили порядок денний роботи ВР на травень.

(Повністю виступ Голови Верховної Ради на сесії ВР буде надруковано у наступному номері газети).

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

15 травня відбулося чергове засідання Президії Верховної Ради України.

Обговорено ряд важливих державних питань, які потребують нагального вирішення. На розгляд сесії винесено окремі положення Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону «Про бюджетну систему Української РСР», що стосуються відповідальності посадових осіб, на котрих покладено підготовку проектів річних бюджетів.

Президія ухвалила постанову «Про стан медичного обслуговування та оздоровлення дітей, які постраждали внаслідок чорнобильської катастрофи». Цей документ пройнятий турботою про майбутнє держави, здоров'я юних громадян, котрим жити і творити на українській землі.

Щодо ряду питань дано конкретні доручення певним комісіям глибше вивчити і винести їх на повторний розгляд Президії Верховної Ради. Це стосується, зокрема, забезпечення інтересів України при розподілі активів та зовнішнього боргу колишнього СРСР, а також питання про 50-річчя возз'єднання Закарпаття з Україною.

Президія внесла на розгляд Верховної Ради проект Закону «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про вибори депутатів і голів сільських, селищних, районних, міських, районних у містах, обласних Рад».

Уважно обговорено й винесено на сесію питання стосовно політико-правової ситуації в Автономній Республіці Крим та деяких правових актів її Верховної Ради.

Вів засідання Президії Голова Верховної Ради України Олександр Мороз.

Прес-служба Верховної Ради України.

У фракціях і групах

Корсет для Президента,
або Дещо про депутатські амбіції

***ОСТАННІМ** часом депутатська група «Центр» найбільше уваги на засіданнях приділяла законопроектові про владу — цьому каменю спотикання між різними силами нашого парламенту. Тим більше, що члени групи мали можливість одержувати інформацію про роботу над відшліфуванням документа з перших рук: заступник голови «Центру» Василь Дурдинець є головою узгоджувальної комісії, котра намагалася «довести» законопроект до прийнятного всіма сторонами варіанта. Мабуть, тому, у виступах «центристів» на пленарних засіданнях, присвячених розглядові пресловутого питання про владу, не було спонтанності й хаотичності — відчувалося, що ці думки вже обговорювали й узгоджували заздалегідь. Про ставлення групи «Центр» до закону, що народжується, либонь, у найважчих муках, розповідає народний депутат Микола ЖУЛИНСЬКИЙ.*

— Ми однозначно підтримуємо якнайшвидше прийняття Закону про владу, хоча й не вважаємо його за цілком досконалий. Розуміємо, що має бути якась протидія з боку Верховної Ради, механізм контролю за дією його окремих положень тощо. Але подивіться, що виходить на практиці? Певні політичні сили у Верховній Раді, здається, нині найбільше зацікавлені, щоб якомога довше зволікати з цим законом, і «вихолостити» його до такої міри, щоб він уже не зміг запрацювати і після прийняття. У нас склалося враження, що після постатейного обговорення на Президента виготовили корсет, який не дозволить йому вільно й ефективно рухатися в усіх напрямках, необхідних для впровадження виконавчих рішень, — лише в одному, в котрому і зацікавлені ці самі певні політичні сили.

Сьогодні "вдосконалений" законопроект далекий від первісного задуму. Його треба було приймати ще тоді, як узгоджувальна комісія доповіла про наслідки своєї роботи. Це дало б змогу виконавчій владі запрацювати енергійно й ефективно, а законодавчій — перевірити й проаналізувати дію закону.

А так Верховна Рада, ще не давши йому запрацювати, вже наперед визначила: цей закон може призвести до авторитарного управління, до знищення конституційних засад і принципів.

Звичайно, найрозумніше було б почати з прийняття Конституції — це найголовніше сьогодні завдання. Але й з ним не можемо дати собі ради, отже, якщо знаємо, що сьогодні Конституція ще не готова (з тих самих причин, закладених у самій Верховній Раді), тоді давайте виробимо інший шлях. Закон про владу дає все-таки якусь можливість рушити з того місця, на якому постійно тупцюємо, волаючи, чому ж Президент нічого не робить, хто йому не дає показати себе? Давайте не фарисействувати — ми й не даємо. Все лише на словах. А на ділі мобільну динамічну роботу виконавчої влади ми блокуємо. Так далі тривати не може.

Не треба драматизувати ситуацію довкола Закону про владу. Він не є загрозливим для нашого суспільства, котре хоче і повинне бути правовим. Інша річ, як діятиме цей закон. Ось тут і є поле для нашої діяльності. Потрібно, щоб закон про владу посилив, активніше залучив виконавчу вертикаль в економічних реформах, зміцнив виконавчу дисципліну: неможливість проконтролювати дії того чи іншого рішення призводить до втрати віри людей у владу взагалі.

Поки наша Верховна Рада не працюватиме за принципом — інтереси держави понад усе, лише після цього інтереси партій, свого підприємства, міністерства чи тих, кого «лобують» депутатські групи, її робота буде оцінюватися афоризмом: «як мокре горить». А сьогодні ситуація із Законом про владу ще раз переконливо показала — не інтереси держави переважають у парламенті, а політичні пристрасті, інтереси окремих груп і амбіції окремих партійних діячів.

Замість Закону про владу — Конституційна угода

***НА НЕДАВНЬОМУ** засіданні члени фракції Руху обговорювали текст Конституційної угоди між Президентом України — главою виконавчої влади та народними депутатами — представниками законодавчої влади. Документ з'явився як альтернатива законопроектові про владу, навколо котрого затяглися пристрасні дебати в парламенті. Після засідання суть угоди прокоментував член фракції Руху народний депутат Ярослав КЕНДЗЬОР.*

— Не таємниця, що обговорення запропонованого Президентом України законопроекту про владу зайшло в глухий кут. Узгоджувальна комісія в розгубленості, та й навряд чи піддається нинішній стан справ якомусь узгодженню. Вважаємо, що подальша робота над законопроектом марна: після постатейного обговорення на пленарних засіданнях повисмикували ті положення майбутнього закону, задля яких і готували цей вкрай потрібний документ. Звичайно, можна і треба було сперечатися про численні недоліки законопроекту (зокрема, в ньому відчутний перекіс у бік виконавчих структур влади), але залишити «ріжки та ніжки»... В «обрубаному» вигляді цей документ недоцільно й приймати.

Натомість ми підтримуємо появу Конституційної угоди між Президентом — главою виконавчої влади та народними депутатами — представниками влади законодавчої, мета якої — чітке розмежування повноважень гілок влади. Ті, хто поставить підписи під цією угодою, візьмуть на себе зобов'язання прискорити розроблення і прийняття нової Конституції України, берегти державну незалежність, узгоджувати подальші дії на шляху реформування суспільства, працювати в напрямі його консолідації на основі ідей реформування економіки, побудови правової держави, забезпечення соціальних гарантій громадян, захисту прав і свобод людини. Згідно із статтями Конституційної угоди заборонено виносити на Всеукраїнський референдум питання, що стосуються територіальної цілісності та недоторканості наших кордонів, а також — до прийняття нової Конституції — ставити питання про довіру до чинних в Україні вищих органів влади — Верховної Ради та Президента.

Відпрацьований текст угоди знайшов підтримку не лише у членів нашої фракції, а й у багатьох колег з інших фракцій та депутатських груп. Документ, чітко розмежовуючи всі гілки влади і наділяючи їх відповідними повноваженнями, є виходом з глухого кута, куди загнав себе парламент, опонуючи президентському законопроектові про владу. Якщо під Конституційною угодою набереться 230 підписів — втрачає сенс подальша робота над «яблуком розбрату» між законодавчою і виконавчою владами.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Чергове виїзне засідання Комісія з питань ядерної політики та ядерної безпеки присвятила вивченню проблем життєдіяльності підприємств по видобутку уранової руди та створення виробництва власного ядерного палива, опираючись на науковий, виробничий та кадровий потенціал України.

Члени Комісії працюють разом з депутатами, які представляють у ВР регіони Кіровоградської і Дніпропетровської областей, спеціалістами Адміністрації Президента, Кабінету Міністрів, Держкомстату, Міністерства економіки і фінансів, Держкомгеології. Вони, зокрема, відвідали Смольнінський, Інгульський, Ново-Костянтинівський рудники Кіровоградської області. Познайомилися з унікальними виробництвами у місті Жовті Води, що входять до складу Східного гірничо-збагачувального комбінату.

Під час зустрічей у трудових колективах, з керівництвом Кіровоградської та Дніпропетровської областей обговорювалися питання екологічної безпеки в регіоні, фінансування підприємств, а також перспективи розвитку галузі.

Наголошувалось на необхідності створення в Україні законодавчої бази функціонування атомно-енергетичної галузі, зокрема для правового регулювання питань видобутку та переробки уранових руд. До співпраці у підготовці зазначених актів запрошено представників підприємств, органів місцевої влади і громадськості Кіровоградської та Дніпропетровської областей.

Матеріали засідання Комісії буде узагальнено і враховано при підготовці нормативно-правової бази використання ядерної енергії, опрацюванні стратегії енергетичної незалежності України, підвищення екологічної безпеки виробництва, соціально-економічного розвитку цих областей, вдосконалення соціального захисту населення.

Прес-служба Верховної Ради України.

Точка зору

Севастополь обіцяє стати містом не дотаційним,

якщо отримає статус спеціальної економічної зони

СЕВАСТОПОЛЬ сьогодні — один з найбільших морських, торгових, рибних портів, промисловий, науково-технічний, рекреаційний і культурно-історичний центр Півдня України, розташований у південно-західній частині Кримського півострова, південний кордон якого є найпівденнішою точкою України.
Місто займає площу понад 100 тис. га і дорівнює площі Великого Парижа.
До Севастопольської зони належать 38 сільських населених пунктів й 7 радгоспів. У місті мешкає 412 тисяч чоловік 86 національностей.
Берегова частина севастопольських бухт простяглась на 150 км. Але лише близько 5 відсотків (4,7 тис. га) всієї території Севастополя займає військово-морська база, де розташовано військові частини ЧФ й ВМС України і стоять кораблі.

Місто давно вийшло за рамки військово-морської бази, стало найбільшим в Україні центром рибопромислового, транспортного та науково-дослідного флоту з розвиненою судноремонтною, суднобудівною, радіоелектронною промисловістю, з потужним агропромисловим комплексом. У місті понад 5 тисяч підприємств, серед яких такі великі, як Морський завод імені Серго Орджонікідзе, НВО «Мусон», держпідприємство «Атлантика», АТ «Південрибтрансфлот», заводи «Парус», «Маяк» та інші. Севастополь має 4 аеродроми, 19 км причальних ліній, які за відповідного дообладнання зможуть приймати великотоннажні судна, понад 300 тис. кв. м складських приміщень, у тому числі й підземних, дві нафтоперевалочні бази. В місті функціонують 20 банків, 35 страхових компаній та близько 50 підприємств, що займаються фінансовою діяльністю, а також зі 100 фірм займаються туризмом. На його території налічується понад 1800 історичних пам'яток — українських, російських, британських, французьких, італійських, німецьких та інших.

Щороку Севастополь відвідує близько двох мільйонів туристів.

Скорочення берегової інфраструктури Чорноморського флоту дає змогу поповнити ресурсний потенціал міста складськими приміщеннями, містечками, навчальними, науковими та іншими комплексами.

Постановою уряду України до міста дозволено заходження іноземних суден, в'їзд іноземних громадян.

У той же час у місті триває різке скорочення обсягів виробництва, збільшення числа безробітних. Зважаючи на той чинник, що Севастополь був і залишається містом бюджетним, його утримання за умов глибокої конверсії стає великим тягарем для бюджету України. Внутрішні податкові та інші джерела фінансування вже вичерпані й за нинішньої виробничо-економічної ситуації безперспективні. Інших джерел фінансування, крім держбюджету, місто не має. Міський бюджет у розмірі 7 трлн. крб. не дає змоги повноцінно функціонувати структурам на забезпечення життєдіяльності міста.

Разом з тим проведені дослідження показують, що Севастополь, розташований на перехресті світових морських і повітряних шляхів, маючи незамерзаючий морський порт та добре розвинену транспортну систему, може стати однією з найбільших вантажоперевалочних баз України, істотно розширивши її зовнішньоторговельний оборот.

Враховуючи сприятливі природно-кліматичні умови (130 днів купального сезону), велику кількість пам'яток історії і культури та зростаючий інтерес іноземців до раніше закритого регіону, Севастополь може стати й одним з найбільших міжнародних центрів туризму.

Наявність розвинених науково-виробничих комплексів і висококваліфікованих трудових ресурсів відкриває перспективу створення в місті потужного науково-промислової бази.

Усе це й лягло в основу техніко-економічного обгрунтування створення спеціальної економічної зони. Враховано й інтереси обох військово-морських флотів, базованих тут.

За аналог узято СЕЗ «Янтар» м. Калінінграда, де також розміщено збройні сили, яка функціонує понад три роки.

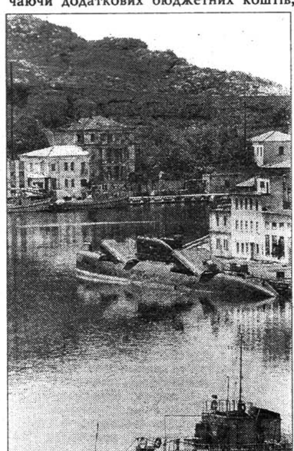
На думку розробників, СЕЗ може зняти протиріччя, що існують між Україною та Росією, перевести дотаційне місто на самофінансування, зняти навантаження з державного бюджету України.

Запровадження пільгового та податкового режиму дасть змогу у відносно короткі строки домогтися тут зосередження значних фінансових ресурсів, що сприяло б залученню до міста коштів, які є в Україні, Росії, Білорусі та інших країнах СНД, а також далекого зарубіжжя. Це дозволило б ефективно працювати нашим підприємствам і збільшити обсяги зовнішньоторговельної діяльності.

Зараз Севастополь має розробки щодо будівництва на своїй території великого вантажного морського і авіаційного терміналу із системою консигнаційних складів, бізнес-центру з конгрес-холом, готелем «Інтурист», торговельно-виставочного комплексу та інші.

Вигідність створення СЕЗ «Севастополь» полягає в тому, що місто вже частково підготовлене до умов діяльності спеціальної економічної зони.

Відпрацьований багаторічний режим контрольованого в'їзду до міста, наявність штатних підготовлених підрозділів, обладнані КПП, система контролю, зв'язку та сповіщення, митні пости в морському порту й на авіаційному вокзалі — усе це дає можливість з найменшими затратами ввійти в режим спеціальної економічної зони, не залучаючи додаткових бюджетних коштів, як це потрібно для створення інших українських СЕЗ.

Особливості історичного, природно-географічного характеру, соціально-економічних умов, специфічні функції міста в республіканському поділі праці, відсутність іншої альтернативи держбюджетному фінансуванню Севастополя — все це, на думку фахівців, промовляє на користь створення СЕЗ.

З 1992 року Севастополь проводить роботи зі створення СЕЗ. Розроблено чотири варіанти проекту.

1994 року люксембурзька фірма «Maitland» провела в Севастополі експертизу можливостей створення такої зони, що відповідає основним міжнародним вимогам, і дала позитивний висновок.

Документацію щодо СЕЗ «Севастополь» вивчено й узгоджено у 12 міністерствах і відомствах Кабінету міністрів України, вона пройшла міжвідомчу експертизу і її подано на розгляд Президії Верховної Ради України.

13 березня цього року на Президії Верховної Ради України розглядалося питання про створення СЕЗ «Севастополь». Як доповів тоді Президії ВС України заступник голови Севастопольської міської Ради В. Іванов, документи про спеціальну економічну зону «Севастополь» розроблено в цілковитій відповідності до Закону України «Про загальні принципи створення і функціонування СЕЗ». Запровадження СЕЗ дасть можливість зняти соціально-економічне напруження в Севастополі, ефективно працювати виробництву. СЕЗ «Севастополь» слід розглядати як проведення експерименту з запровадження конкретних економічних реформ в Україні.

Ці та інші проблеми і попозиції стануть предметом обговорення на міжнародній конференції, яку севастопольці планують провести в червні 1995 року, де не тільки буде розказано, а й усе показано її учасникам.

У Росії вже працюють у різних режимах близько 10 спеціальних економічних зон. Наші міські депутати настроєні рішуче: чим ми гірші від Росії?

Сьогодні й у нас є надія, що вперше за 3 роки існування Закону про СЕЗ його буде втілено в життя. А це за умов реформування економіки в Україні дуже актуально.

Віктор ПЕТРОВ.

Життя Рад

УСКОЧИЛИ З ГОЛОВОЮ В ХАЛЕПУ,

або Як хотіли зняти та не зняли недбайливого керівника райспоживспілки

У МАЛОВИСКІВСЬКОМУ районі побоюються масового падежу курей. Бо той сміх, який вони зчинили після минулорічної грудневої сесії райради, триває й досі, а це дорого може коштувати пернатому поголів'ю. А сміються вони із ухваленого сесією рішення № 28 «Про стан та заходи щодо поліпшення торговельного обслуговування населення системою споживчої кооперації».

Рішення як рішення, нічого в нім смішного немає, навпаки, йдеться про речі серйозні. Новообраний голова райради Євген Сушко, до цього голова КСП і на громадських засадах ватажок комуністів району, вирішив круто взятися за справу. За поліпшення торгового, побутового, поштового, транспортного та іншого обслуговування сільських мешканців. Утворили комісію, розробили графік, і роз'їхалося районне начальство по селах та хуторах вислуховувати оцінку своєї організаторської діяльності та обіцяти: усунемо, покращимо, доопрацюємо, налагодимо...

Нічого нового начальство не почуло: куди не поїдуть — одна й та сама пісня. Автобус не ходить, хліб возять рідко, і такий глевкий та неякісний, що й жувати боязко. У магазинах полиці порожні, нема навіть солі та сірників, а цукру, буває, по дев'ять місяців не завозять. Фельдшерсько-акушерські пункти й відділення дільничних лікарень закривають, а до районної дістатися нічим — ось лише частина зі сказаного й почутого на сходках. А в їхніх рішеннях — майже суціль негативна оцінка діяльності районних служб і установ. І наймастіше: «висловлюємо недовіру», «розглянути на засіданні райвиконкому».

Перепало на горіхи головному лікареві ЦРЛ Костянтину Чурпію, начальникові райвузла зв'язку Юрію Бендеровському, начальникові райДУ Борисові Колеснику, електрикам, міліції... Та найбільше «штрафних балів» набрав голова правління райспоживспілки Олександр Галінус. У чотирнадцяти сільських Радах учасники сходок висловили йому недовіру, а ще в двох — зажадали заслухати на засіданні райвиконкому.

Пробував посилатися Олександр Станіславович на об'єктивні причини: немає обігових коштів, не дають пільгових кредитів тощо. А йому у відповідь: хіба не можна домовитися з місцевим цукрозаводом і взяти в нього продукцію без попередньої оплати? Або чому в сусідів-новомиргородців хліб і ковбаси якісні, а в нас ні?

Підсумувавши побачене й почуте, райвиконком питання про торгівлю окремим пунктом виніс на сесію. Як-не-як, а в більшості сільських Рад висловили недовіру, отже, вимагали відставки голови райспоживспілки. На сесії депутати начебто підтримали своїх виборців. І коли настав час голосувати, всі як один (принаймні так стверджують учасники сесії) підняли руки за рішення № 28, де в одному з пунктів ішлося про недовіру О. Галінусу та про те, щоб рекомендувати зборам пайовиків розглянути питання про доцільність його подальшого перебування на цій посаді.

Кури сміятися почали пізніше, коли 13 лютого ц.р. після скарги О. Галінуса прокурор району Г. Бондаренко надіслав протест за № 13/4. В ньому пропоновано прийняте рішення скасувати як незаконне. Бо з 25 обраних депутатів райради «за» проголосували лише 9, утрималися — 12, а чотирьох взагалі не було на сесії. Чухало потім потилиці керівництво району та дивувалося: і як же воно так вийшло? Виборці сказали одне, депутати на сесії їх нібито й підтримали, а потім відмовилися від свого ж рішення.

Та нічого дивного тут немає. Вся річ у якісному складі новообраної райради. Із 25 депутатів — 14 голів КСП та директорів радгоспів, три директори підприємства, заступник голови та голова профкому КСП, директор школи, голова сільради. Жодного рядового селянина і лише один робітник. Чиї інтереси захищають депутати, не здогадуєтеся? На словах — людські (і на сходках, і на сесії), а на ділі? Тож коли прокурор почав допитуватися, хто як проголосував, більшість собі й подумала: звісно, в Галінуса недоліків купа, але ж чоловік він начебто й непоганий, до того ж і керівник, навіщо його топити. Зваживши «за» і «проти», більшість вирішила «утриматися».

Щоправда, на третій сесії в лютому ц.р., на яку винесли це саме питання, бо рішення у зв'язку з протестом прокурора треба скасувати, секретар попередньої сесії Ніна Черв'як зверталася до сумління своїх колег, ворушила їхню пам'ять, мовляв, ви ж кидаєте тінь на секретаріат, цічого не пройняло. На цій сесії теж довго говорили, били себе в груди, кілька разів переголосовували. І, нарешті, вирішили віддати все на розгляд зборів пайовиків райспоживспілки. Тож халепа з головою ще не закінчилася і кури сміятися не перестали. Бо з такими «принциповими слугами народу» нічого іншого й не залишається, як сміятися.

Микола ВОЛОК.
Маловисківський район Кіровоградської області.

В номер

• Донецьк

Гірники попереджають

Голова Незалежної профспілки гірників України Михайло Волинець звернувся до керівництва України з вимогою «вжити невідкладних заходів для зняття політичної і соціальної напруги у вугільній промисловості».

«У разі невжиття Кабінетом міністрів і Президентом конкретних заходів, ситуація у вугільній промисловості може вийти з-під контролю», — йдеться в телеграмі, надісланій 15 травня на адресу Президента та в.о.прем'єр-міністра України.

Однією з причин, що призвели до різкого погіршення соціальної й політичної ситуації у вугільній промисловості, зазначено в документі, є «неспроможність керівництва галузі стабілізувати обстановку».

• Львів

Менше б таких «умільців»

Близько 10 тонн дизельного палива вилилося в результаті аварії на трубопроводі в неділю в Дрогобицькому районі Львівської області.

Біля міста Стебника на трубопроводі, яким транспортується дизельне паливо, зірвало заглушку, внаслідок чого тиск різко впав і стався виток.

Як повідомили в штабі Цивільної оборони України, аварія сталася в результаті того, що місцеві «умільці» встановили на заглушці кран для відкачування палива. Аварію було ліквідовано через 4 години після її виявлення. Розмір збитків встановлюється, за фактом аварії порушено кримінальну справу.

• Хмельницьк

Підкосив стафілокок

98 осіб отруїлися продуктами, що містили бактерії стафілокока, у Хмельницькій області.

У штабі ЦО України повідомили, що джерелом отруєння стала їжа, котру подали до столу гостям, які відзначали проводи до війська. Потерпілих госпіталізовано. Загрози їх життю немає.

• Київ

Що маємо і що можемо — покажемо!

Весняна сільськогосподарська виставка «Агро-95» відкрилася в селі Чубинському на Київщині. На ній представлено продукцію понад 300 українських та зарубіжних підприємств, які працюють в аграрній галузі. Цей захід, за словами керівника Ліги підприємців АПК Леоніда Козаченка, окрім іншого, є ще й показом потенційних можливостей України, яка в майбутньому може виходити на світові ринки з значними обсягами сільськогосподарської продукції. На виставці побував перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко.

Забрав лише дахи. Добре, що не життя

Смерч пронісся в неділю над Бориспільським і Кагарлицьким районами Київщини. Як повідомили у штабі Цивільної оборони України, жертв немає.

У Рогозові, Стайках, Стрітівці, Россалці ушкоджено систему енергопостачання, а в Рогозові з ферм і жилих будинків сильним поривом вітру зірвало дахи.

Масштаби руйнувань уточнюються.

Офіційно

Про зміни в адміністративно-територіальному поділі

Львівська обласна Рада народних депутатів рішенням від 5 травня 1995 року передала селище міського типу Моршин Стрийської міськради у підпорядкування Стрийської районній Раді.

Без культури немає освіти

У Вінниці відбувається міжнародна науково-практична конференція «Культура і освіта: проблеми, пошуки, творчі знахідки». Організатори конференції — Інститут досліджень Міністерства освіти України та Вінницький державний педагогічний інститут. Передбачено виступи видатних українських та зарубіжних учених: М. Амонашвілі, І. Зязюна, О. Бодалева, А. Щерби, Я. Ханика та інших з проблем культури в системі вищої освіти й організації навчально-виховного процесу освітніх закладів. У програмі також ознайомлення з роботою кафедри світової культури Вінницького педінституту, спецкласів поглибленого вивчення питань культури в школах, зустрічі з майстрами мистецтв та дитячими художніми колективами.

С. КИРИЧЕНКО.

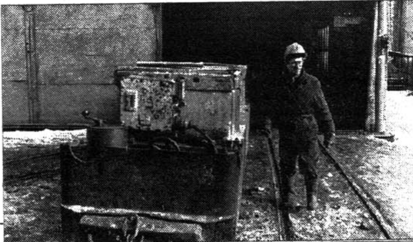
Повернення блудних синів

Група колишніх гірників шахти «Травнева» завітала до своєї альма-матері без певних намірів, просто так. Адже колись працювали тут. Шахта була однією з малопродуктивних в об'єднанні «Свердловантрацит», передбачалося її закриття. Власне, сьогодні вона мала вже не діяти. Однак гості дізналися, що «Травневій» світить першою упоратися із завданням за програмою «Вугілля».

Шахтарі міста Свердловська чи не частіше від місцевих комерсантів перетинають кордон між Україною та Росією. Тільки з «Травневої» останнім часом подалися на заробітки до сусідньої держави більше як чотири з половиною сотні висококваліфікованих робітників різних підземних професій.

Їх охоче прийняли акціонерні товариства «Ростоввугілля» та «Гуковоугілля». А чого ж! Народ роботящий, без претензій. Зарплату українським заробітчанам можна давати меншу — все одно погодяться, про квартири для них чи дитсадки турбуватися не треба — цим має забезпечувати їхня держава. Ще одна вигода: з'явилася конкуренція місцевим гірникам. Мають працювати краще...

І все ж чутки про неминучу смерть шахти виявилися дещо перебільшеними. Минулої весни директор шахти Микола Шиянов зустрівся з представниками донецької виробничої фірми «Карат», уклав договір. Незабаром на шахти прибули двісті гірників — бригада Миколи Ніщоти. Підрядники особливо не поспішали, але через півроку забезпечували вже дві третини вуглевидобутку шахти.

Ні, тут поки що не заробляють більше, аніж у Росії. Але зарплату на «Травневій» видають регулярно, а «там» доводиться чекати її місяцями. З усього видно, гаразди повертаються. Повертаються і ті, хто свого часу «окопався» по той бік кордону.

«Карат», як обумовлено договором, має право самостійно реалізувати 40 відсотків видобутого вугілля. Шахта від цього нічого не втрачає. Адже «Карат» у тижневий строк після реалізації розраховується за продану продукцію. Фірма відправляє «вільне» вугілля тільки українським споживачам.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ЦВЯХ У НІМЕЦЬКУ ЕКОНОМІКУ

Наприкінці вісімдесятих років, коли у повітрі ще й не пахло кризою, заступник голови профкому оборонного заводу «Нева» Анатолій Вітюк і три його однодумці написали заяви на звільнення з роботи. Згодом з'ясувалася причина: хлопці захотіли розпочати свою справу. І відкрили. За сім років МП виросло до холдингу — акціонерного товариства закритого типу «Імтекс», що об'єднує тепер десяток фірм.

У таких випадках часто напрошується питання: чи не за рахунок держави багатіла і росла, наче на дріжджах, компанія в умовах кризи?

— Нажитись на державних коштах, — розповів Анатолій Микитович, — за високих податків і процентних ставок практично неможливо. Це добре видно на прикладі численних заводів та фабрик. А ми бізнес розпочали з грошей, отриманих від продажу власних автомобілів. Поперва зайнялися реалізацією комп'ютерної та копіювальної техніки і сервісним обслуговуванням.

Спочатку бізнесмени торгували незначними партіями. Скромні прибутки поповнювали за рахунок лагодження оргтехніки. Та зі збільшенням попиту на послуги постала проблема із запасними частинами. А їх треба було купувати за валюту.

Хлопці знайшли її, як то кажуть, під ногами. У хмельницькому об'єднанні ковальсько-пресового устаткування «Пригма-прес» придбали верстат для виготовлення цвяхів. І продукція відразу знайшла попит у країнах колишнього соцтабору. Виручені гроші від перших експортних поставок вклали у ще один автомат для випуску цвяхів, що відповідають світовим стандартам. Помалу хмельницькі цвяхи почали прокладати собі дорогу з країн Східної Європи у Західну. І не задешево, як це часто буває у вітчизняній практиці. 60 тонн цвяхів відправили у Німеччину навіть за цінами дещо вищими від світових, оскільки замовник узяв на себе витрати за доставку продукції. На таких умовах виявили готовність придбати хмельницькі цвяхи будівельники з Бельгії, Голландії, а також ряд фірм Німеччини. Їх не лякає висока плата, бо на першому місці там — якість.

Окрім якості, на всесвітньому ринку великого значення надають і тарі — «обличчю» продукції. Саме це цю частину проблеми хмельничанам допоміг розв'язати колишній представник американського інвестиційного фонду «Україна» пан Юрій Юрчишин, поставивши «Імтексу» сучасну пакувальну лінію.

Побачивши на практиці, що то є високоякісна обгортка, Анатолій Вітюк згодом створив спільне українсько-іранське підприємство з випуску упаковки для харчових продуктів. І ось через місяць-другий перша лінія СП дасть продукцію. Незабаром «Імтекс» відправлятиме у високоякісній тарі і власні шампіньйони, і продукцію м'ясо-ковбасного цеху. А згодом — інші делікатеси.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Ринок має бути централізований

Так вважає Дмитро Щербак, директор Львівського речового ринку «Галицьке перехрестя». Він не приховує, що добивався (і добився!) закриття найстарішого у Львові промтоварного ринку — Краківського.

Тепер Д.Щербак буде, як він заявив кореспондентові газети «Експрес», добиватися закриття ринку на стадіоні «Україна». Кінцева мета, очевидно, зробити так, щоб люди централізовано їздили на єдиний базар. Чи буде це вигідно львів'янам?

Інтелект.

Старі пропозиції стають актуальні

На замовлення Донецької обласної Ради інститут «Донбасцивільпроект» склав регіональну програму економії енергетичних ресурсів. Головне у ній — збереження тепла в житлових будинках. Автори програми ще раз нагадали про нашу безгосподарність, про те, що ми втричі більше витрачаємо енергоресурсів, ніж у розвинутих країнах.

Вони пропонують, наприклад, вставляти у вікнах третє скло, використовувати ефективні утеплювачі під час цегельної кладки, замінити котельні на міні-системи опалення кожного житла. Пропозиції не нові, але завдяки їм можна у 2—3 рази знизити витрати теплоресурсів у побуті. А це суттєво в умовах енергетичної кризи.

Інтелект.

SOS!

Тяганина без милосердя

Закрито Івано-Франківську обласну бібліотеку — найбільшу в Прикарпатті книгозбірню популярної та наукової літератури. Бібліотека знову мусить змінити адресу — вже втретє за останні кілька років. Таке рішення обласної Ради. Бібліотечне приміщення необхідно негайно звільнити для черниць жіночого монастиря. А самій бібліотеці надають будівлю народного суду. Але той не поспішає залишати своє приміщення, бо не може в'їхати до нового, яке матиме пишну назву — Палац правосуддя. У свою чергу з майбутніх апартаментів храму Феміди не вибирається податкова інспекція: готується до переїзду.

Ті ж кімнати нарсуду, що почали звільнятися, понівечені: двері познімані з петель, повиколупувано замки, вирвано розетки, обірвано проводку, зруйновано старовинну піч, протікають стелі і хтозна-що ще виявиться. Отакий «подарунок» підсовують правники культури, яка вже й так «на ладан дихає». І чинять це в будинку, на фасаді якого ніби на глум прикріплено знайому табличку — «Пам'ятка архітектури. Охороняється державою. Пошкодження карається законом» (!?)

Поки Іван киває на Петра бібліотечні книги звозять у наспіх підшукане приміщення. Матеріальні збитки не за горами. Крім того, 20 тисяч студентів, робітників, службовців, науковців позбавлені можливості користуватись книгами. Безперечно, бібліотекарям і читачам можна поспівчувати. Але ні суд, ні податкова інспекція, як відомо, сльозам не вірять. Не зважають на них і сестри милосердя, бо по кількох днях відстрочки робітники безцеремонно почали свою роботу. Під кайлами й молотками стіни впали на спантеличених бібліотекарів, томи світової класики і довідники з електроніки покрилися штукатуркою і пилом. Довелось, як то кажуть, під вогнем евакуюватись. Спасибі працівникам департаменту з гуманітарних питань, які допомогли багато що вирішити у зв'язку з пертрубацією. Але покарати суд, податкову інспекцію чи іншого «широкоплечого» учасника тяганини їм зась! Ті, кому це під силу, поки що відмовчуються. Доки?

Фото Володимира МИГОВИЧА.

Актуальне інтерв'ю

СТОЛИЦІ ПОТРІБЕН ЗАКОН

***У** ФОРМУВАННІ нації, становленні державності особлива роль належить столичним містам. Адже саме тут зосереджуються виробничий, інтелектуальний потенціали країни, визначаються внутрішня й зовнішня політика. Київ — «мати міст руських» — столиця з давніх-давен. Майже півтисячоліття тому він здобув Магдебурзьке право, за яким міг розвиватися на засадах самоврядування. З часом місто це право втратило.*

Щоб полегшити виконання столичних функцій, внести кардинальні зміни в життя міста, потрібно прийняти відповідний закон.

Є багато різноманітних думок щодо проекту закону «Про столицю України». Своїм баченням цього закону ділиться президент Спілки адвокатів України заслужений юрист України Віктор МЕДВЕДЧУК:

— Закон «Про столицю України» не повинен дублювати інші законодавчі акти. Він має бути особливим ще й тому, що потрібно максимально виокремити відмінності Києва, які відрізняють його від інших міст.

— Виходячи із сказаного, якою, на вашу думку, має бути концепція закону про столицю?

— Закон має регламентувати тільки ті процеси в місті, які пов'язані з виконанням ним загальнодержавних столичних функцій. Особливе правове положення, надане законом, обумовить регламентацію обов'язків державної влади України і державних органів влади міста у зв'язку з цим. При цьому має бути чітке розмежування повноважень гілок влади.

— Питання про прийняття «столичного» закону доволі активно обговорюють в наукових, громадських та офіційних колах. Є навіть кілька проектів цього закону. Один з них підготувала нинішня Київська держадміністрація. Як ви оцінюєте цей документ?

— Проект закону досить виважений, аргументований. Тут, зокрема, вказано шляхи побудови в столиці дещо відмінної структури місцевої влади, також простежується прагнення перетворити Київ на місто європейського взірця, яке може й повинне розвиватися за рахунок власних резервів. Ось хоча б такий приклад: у нинішніх місцевих органах влади практично немає права податкової політики, як це в інших країнах. Виконком повинен його мати, щоб приймати рішення щодо столичних податків і зборів, не передбачених чинним законодавством. Це стосується також права на визначення переліку штрафів та порядку їх стягнення.

Досить чітко в проекті закону окреслено взаємодії між Київською міською Радою народних депутатів і районними Радами. Зокрема, передбачено можливість передання останнім окремих повноважень, пов'язаних із виконанням столичних функцій.

Серед інших положень у документі йдеться про те, щоб міська державна виконавча влада мала ще й право визначати та уточнювати з урахуванням рівня інфляції середні ставки земельного податку, чим нині займається Верховна Рада України.

Витрати Києва, пов'язані з виконанням ним функцій столиці України, мають бути сповна відшкодовані за рахунок субвенцій з державного бюджету та платежів за надані містом послуги. Міськвиконком за наданим йому законом правом зможе отримувати й кредити в банках

— А чи передбачає проект закону про столицю пільги для киян?

— Про якісь пільги киянам порівняно з мешканцями інших міст України мови немає. Переваги можуть бути тільки в разі визнання Києва містом, що постраждало від аварії на ЧАЕС. За цієї умови всім дітям, які народилися після 1986 року, потрібно надати статус громадян, що постраждали внаслідок катастрофи. Кошти від «чорнобильського податку» повинні цілком використовуватися за призначенням. Київському виконкомові слід надати право створювати спеціальні фонди за рахунок надходжень із державного та місцевого бюджетів, внесків підприємств за забруднення навколишнього середовища.

Виконком повинен мати право тимчасово зупиняти або закривати підприємства (будь-якої підпорядкованості) за грубі й систематичні порушення екологічних нормативів. До речі, ці нормативи щодо забруднення повітря, води та ґрунту мають бути більш жорсткі, ніж загальноукраїнські.

Ольга СІЛЬЧЕНКОВА.

З ЯГОДИНА ВИДНО БЕРЛІН І ВАРШАВУ

Митниця

***Н**А ВОЛИНСЬКІЙ митниці швидкими темпами йде будівництво залізничного терміналу для обслуговування міжнародних пасажирських вагонів, триповерхового адміністративного приміщення митниці, оновлюється транспортний міст через Західний Буг...*

Найближчим часом на українсько-польському кордоні буде відкрито ще один автоперехід Устилуг — Зосів, що скоротить дорогу до Польщі на півсотні кілометрів. Одне слово, прикордонне містечко Ягодин нині перебуває в центрі уваги керівників Державного митного комітету України, Волинської обласної Ради, Львівської залізниці. Вже з 28 травня цього року по новому міжнародному переходу через Ягодин з Києва, Сімферополя, Дніпропетровська на Варшаву та Берлін пройдуть перші міжнародні пасажирські потяги.

— Для них розроблені міжнародні графіки руху, — розповідає начальник Волинської митниці Петро Євтушок. — Через залізничні станції Ковель і Ягодин — найкоротший шлях в Європу. З Києва до Варшави через Ягодин сьогодні можна буде доїхати на чотири години швидше, ніж через Брест. Якщо зараз тут проходить дві пари пасажирських потягів, то наприкінці травня курсуватиме вісім. Наші митники серйозно готуються до роботи в нових умовах. Обслуговування пасажирів повинно бути на найвищому міжнародному рівні.

Зараз через п'ять митних постів Волинської митниці щодня проїжджає більше півтори тисячі одиниць транспорту, проходить п'ять тисяч пасажирів. Кордон перетинають автомобілі Польщі, Німеччини, Італії, Бельгії, Ірану, Туреччини, Франції, Іспанії... Ягодин стає своєрідним «вікном», через яке рукою подати до країн Центральної Європи. І на цій ділянці державного кордону потрібна особлива пильність. Тільки цього року митники не допустили вивезення з України сотні тонн цінних кольорових металів, конфісковано іноземної валюти на 14 мільярдів карбованців. Державі повернуто чимало культових цінностей, ювелірних виробів. У контрабандистів вилучено зброю, наркотичні матеріали.

Ось такі будні Волинської митниці, яка готується до роботи в нових міжнародних умовах.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Фото Миколи ЗІНЧУКА.

Право

І обдурюють, і отруюють...

— Контрольна закупка!

Почувши ці слова, молоденька продавщиця, яка важила ковбасу, помітно зблідла. І було від чого: за кілька хвилин вона обрахувала покупців, а ними цього разу виявилися представники Сумського обласного управління у справах захисту прав споживачів, на кілька десятків тисяч карбованців. Зазирнули контролери у підсобку, а там припадає пилом більше тисячі банок завезеного колись томатного соку за цінами, вдвічі нижчими, ніж у торгівлі на день перевірки. Не на всі товари знайшлися у магазині № 6 обласного центру сертифікати якості; строк реалізації деяких продуктів давно минув, а імпортну горілку «Кайзер», виставлену у вітрині, санітарна служба взагалі заборонила продавати через недопустимо високий вміст сухих масел.

Здавалося б, це всього лишень одна довільно взята «картинка з натури». Але у ній — майже повний набір найтиповіших порушень правил торгівлі: обважування, приховування товару, продаж недоброякісних продуктів. Звичайно, не сьогодні усі ці махінації з'явилися на світ, проте масштаби поширення їх останнім часом воістину безпрецедентні. З кількох тисяч перевірених торік торговельних підприємств Сумщини понад дві третини грубо нехтували Законом України «Про захист прав споживачів».

Справжньою епідемією стали, зокрема, маніпуляції з ваговимірювальними приладами. «Умільці» розрегульовують ваги, сплюють гирі або заповнюють їх легким металом. Попит народжує пропозицію, тож з'явилися «винахідники», котрі на професійному рівні виготовляють засоби обману покупців. Коштують їхні послуги недешево, але зиск того вартий. Скажімо, нещодавно у сумському магазині № 2 під час контрольної закупки з допомогою однокілограмової гирі (потім з'ясувалося, що вона «худіша» на 140 грамів) 7 покупців ошукано на 340 тисяч карбованців. Масово вражені вірусом сумнівного бізнесу ринки, об'єкти виносної торгівлі. І радикально вплинути на ситуацію тут поки що не вдається. Чому?

— Як ніде у сфері торгівлі і послуг збільшилася кількість підприємств різних форм власності, — говорить начальник обласного управління у справах захисту прав споживачів Людмила Рязанова.— Разом з тим у штаті нашої служби спеціалістів майже втричі менше, ніж було контролерів у доринковий період. В райцентрах маємо аж... по одному працівникові. Та головне, що передбачені законом санкції щодо порушників, механізми їх застосування недостатньо ефективні. Аби порушити, скажімо, кримінальну справу, необхідно слідчим органам надати матеріали, які б свідчили про існування системи обману упродовж певного часу, хоча, певно ж, такої можливості у нас немає. А штрафи? Їхні розміри аж ніяк не лякають спритників. Нерідко, сплативши 1 млн. 200 тисяч карбованців за торгівлю, приміром, забороненою жуйкою, комерсант продовжує спокійно займатися своєю справою. Тож заходи впливу на нечесних торгівців мають бути жорсткіші, адекватні тим збиткам, яких зазнають від махінацій громадяни і держава.

Віталій МАКСЮТЕНКО.

Сумська область.

Контрабанда

Незадекларована «Марія Деві» і К°

За класичними правилами революційної конспірації діяла громадянка Молдови Є.Грам, прагнучи перевезти через українсько-молдовський кордон 3 тисячі листівок «Марія Деві-Христос». «Ідеологічна диверсія», однак, не вдалася — прокламації виявили й конфіскували українські митники. У їхній практиці контрабанда підривного, так би мовити, характеру зустрічається останнім часом не так і часто: у першому кварталі нинішнього року в зоні дії Південного територіального митного управління цей випадок — єдиний. Порушники віддають перевагу контрабанді матеріальній. Хоча й тут прагнуть конспіруватися аж ніяк не гірше від отієї «ідеологічної диверсантки». Та це мало допомагає — за підсумками першого кварталу спеціалісти митниць і митних постів ПТМУ затримали й притягли до відповідальності за порушення митних правил і контрабанду 654 чоловіка. На порушників накладено штрафів у сумі 9 з лишком мільярдів карбованців, у них конфісковано товарів і цінностей на суму понад 102 мільярди карбованців.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

«Мерседес» у КамАЗі

Коли ми вимовляємо слово «контрабанда», то найчастіше уявляємо собі незаконне перевезення валюти, наркотичних речовин, продуктів чи товарів, заборонених до вивозу.

Цього разу співробітники відділу дорожньої міліції міста Селидового затримали КамАЗ з контейнером. Подивилися, що в останньому. Там був «Мерседес». За лічені хвилини встановили, що ця престижна іномарка вкрадена в Києві. А куди везли її, встановить слідство.

02

ЦИВІЛЬНІ ПОМІЧНИКИ МІЛІЦІЇ

З огляду на скрутне становище в райцентрі Глибока Чернівецької області створено загін сприяння міліції. До нього відібрано тридцять фізично здорових чоловіків, які спроможні дати відсіч порушникам громадського спокою, злочинним елементам. Діятимуть вони виключно спільно з працівниками місцевої міліції.

З добором бажаючих стати членами цього добровільного загону нема проблем, оскільки їм пообіцяно відчутну матеріальну допомогу, додаткові земельні наділи до присадибних ділянок, зерно та дрова. Усі ці витрати бере на себе місцевий колгосп імені О.Кобилянської.

Василь БАБУХ.

Хроніка. Факти. Події

● Мінськ

Нічого страшного?

У зближенні з Росією жодної загрози білоруській державності не існує, заявив міністр закордонних справ Білорусі Володимир Сенько. Він підтвердив думку, що складається останнім часом у багатьох колах, про політичний «дрейф» Білорусії у зовнішній політиці в бік Росії. На недавньому референдумі громадяни країни висловилися за інтеграцію із східним сусідом, зміну національної символіки та надання російській мові статусу державної.

● Кабул

Час би вже домовитися

Лідер таджицької опозиції Саїд Абдуло Нурі прибув учора до Кабула, щоб зустрітися з президентом Таджикистану Емомалі Рахмоновим. Очікується, що президент Таджикистану прибуде до Кабула сьогодні. В поширеній раніше заяві МЗС Таджикистану зазначалося, що на зустрічі обговорюватиметься ситуація на таджико-афганському кордоні, шляхи стабілізації політичної ситуації у республіці та становище таджицьких біженців.

● Баку

Міністру — вища міра

До вищої міри покарання — розстрілу — за зловживання посадовим становищем та систематичне невиконання своїх прямих службових обов'язків, що призвело в травні 1992 року до втрати азербайджанською армією контролю над містами Шуша та Лачин у ході збройного конфлікту в Нагірному Карабасі, засуджено Верховним судом республіки колишнього міністра оборони республіки Рагіма Казієва. Про це повідомив сьогодні голова Верховного суду Азербайджану Ханлар Гаджієв.

● Лондон

Ольстерський лідер хоче бачити тільки Мейджора

Лідер правих протестантів Ольстера Ян Пейслі відмовився від переговорів з британським міністром у справах Північної Ірландії Патриком Мейх'ю з проблем політичного врегулювання в провінції. Він зажадав зустрічі з прем'єр-міністром Джоном Мейджором, щоб отримати від нього запевнення в тому, що такі переговори вестимуться на основі порядку денного очолюваної ним Демократичної юніоністської партії Ольстера. Пайстер заперечує проти того, щоб його контакти з Мейх'ю здійснювалися на базі прийнятого в лютому цього року британсько-ірландського «рамкового» документа.

● Осло

Політичного притулку росіяни не просили

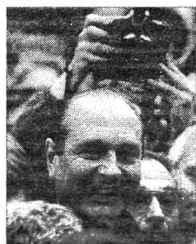
Норвезькі власті не мають жодної інформації про місцеперебування двох матросів строкової служби, які втекли з ескадреного міноносця Північного флоту «Бесстрашный» 9 травня під час візиту цього корабля в Осло. Прес-секретар МЗС Норвегії Коре Елтервог заперечив твердження деяких російських засобів масової інформації про те, що двоє російських матросів нібито попросили політичного притулку в Норвегії і перебувають нині в поліцейському управлінні Осло.

За повідомленнями власкорів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Мистецтво робити можливості

Сьогодні Президент Французької Республіки Франсуа Міттеран передає ключі від Єлисейського палацу своєму наступникові Жаку Шираку.

Хто ж він, Жак Ширак, який пообіцяв французам глибокі економічні й соціальні перетворення і якого цього разу обрала Франція?

В одному з інтерв'ю він зізнався, що йшов до цього дня 20 років: така в нього була мрія — стати президентом. 62-річний політик Жак Ширак — двічі екс-прем'єр і мер Парижа (17 років був на цьому посту!) ще кілька місяців тому, здавалося, не міг розраховувати на успіх у марафоні за президентське крісло. Однак нині Ширак заявляє, що він не сумнівався у своїй перемозі.

Чим же приваблювала французів передвиборча програма вже нинішнього Президента? Він пообіцяв глибокі зміни в управлінні та економіці, зменшення податків, підвищення зарплати і спеціальні заходи щодо тих, хто протягом тривалого часу залишався безробітним, перетворення системи освіти, глибшу європейську інтеграцію.

Завдання не з легких і для нього, і для травмованої більш як 12-відсотковим безробіттям нації, шокованої публічними скандалами своїх лідерів і охопленої сумнівами щодо майбутньої ролі Франції в розвитку Європи в період постхолодної війни в світі.

Та, здається, Ширак почувається упевнено. Принаймні в багатьох відповідальних ситуаціях він справді схожий на людину, покликану бути президентом. Високого зросту — 1.90, широкоплечий, з гучним голосом, він, схоже, має божий дар бути лідером. Син шкільного вчителя, він сімнадцятирічним пішов з дому і почав займатися торгівлею. Проте батькові вдалося повернути додому свого бунтаря і дати йому добру класичну університетську освіту.

Відслуживши понад рік у французькій армії — був офіцером на алжирській війні, Ширак почав швидко робити кар'єру. Так швидко, що друзі навіть дали йому прізвисько: бульдозер. Міністр сільського господарства, міністр внутрішніх справ, а після перемоги на президентських виборах Валері Жіскар д'Естена, якого він підтримував, одержує призначення на пост прем'єр-міністра.

Та двом політикам немає сенсу намагатися поміститися в одне крісло, і Ширак організовує нову партію — PPR («Згуртуватися за республіку»). 1976 року його обирають мером Парижа, і одержана незалежність стає основою для завоювання Єлисейського палацу.

Наполегливість і постійність в устремліннях привели його до мети.

Ширак публічно ніколи не розповідає про свою сім'ю, не позує з нею для портретів і намагається не виставляти напоказ нічого, що стосується його дружини Бернадет і дочок Лоуренс і Клауді. Остання, до речі, взяла в свої руки зв'язки з пресою та вибір одягу для батька. Відомо ще, що Ширак також удочерив в'єтнамську дівчинку, якій нині 20 років, нині вже заміжню.

І хоч приватне життя нинішнього Президента для журналістів під замком, однак про деякі його уподобання і хобі вони знають. Приміром те, що він любить воєнну музику і зачитується детективними романами, володіє російською мовою і перекладає Пушкіна, знавець китайської поезії і східного фарфору. Розповідають, що він вразив своїх гостей — китайських інтелектуалів — блискучим знанням китайської літератури...

Що ж, новий Президент Франції кинув виклик не тільки тим, що поставив їй непривабливий діагноз: країна на межі соціального перелому, коли тисячі людей — молодих і старих, безпритульних і безробітних, розчарованих, розгублених — ризикують бути викинутими з головного потоку національного життя. Він запропонував і свій метод «реабілітації»: робота для 3,3 мільйона чоловік, які її втратили, надія і можливості виборсатися з безодні відчаю для решти.

Ширак каже, що він запропонує роботодавцям дворічне звільнення від податків, а тим, хто протягом тривалого часу не працює, — щомісячну компенсацію — 400 доларів. Він зобов'язався зменшити прибутковий податок і послабити оподаткування для малого бізнесу, послабити його віжки для великих підприємців, полегшити доступ до кредитів, сприяти зростанню заробітної плати.

Але покласти франк у кишеню робітника — не означає забрати його в економіки, запевнює Ширак. Крім того, він має намір розширити витрати на соціальні потреби.

Коли його запитали про те, як це йому вдасться зменшувати податки, надавати субсидії підприємцям і роботодавцям і підвищувати зарплату за одночасного величезного урізування суспільного дефіциту, він реагує на це афоризмом: «Політика — це не тільки мистецтво можливостей. Інколи це — мистецтво робити те, що необхідно!»

Щоправда, аналітики сумніваються, що методи Ширака спрацюють так гладенько і безболісно, як передбачає його передвиборча програма, і що реалізація її обійдеться державі в 3,6 мільярда доларів на рік, а створено буде всього 50 тисяч робочих місць. Є й інші сумніви. Але ще сильніша надія і сподівання на те, що Жак Ширак подолає труднощі.

За матеріалами журналу «Тайм». Переклад з англійської і підготовка Наталії ПИСАНСЬКОЇ.

На знімках: Жак Ширак у час свого тріумфу; 78-річного Франсуа Міттерана вже зігріватимуть лише спогади про його зоряні хвилини.

Фоторепродукція із журналу «Тайм».

Подія — Іпринда (з Грузії)

Все — на продаж

Як повідомив прокурор Грузії Д. Бабилашвілі, прокуратура провадить інтенсивну роботу з розкриття терористичних актів.

Він категорично спростував інформацію про викрадення людей з метою трансплантації їхніх внутрішніх органів і ще раз наголосив, що жодного такого випадку не зафіксовано. За його словами, криміногенне становище стабілізувалося в 40 містах республіки. Водночас почастішали випадки крадіжок і викрадання унікального церковного начиння і полотен Ніко Піросмані та інших визначних художників (лише в Тбілісі зафіксовано 113 таких фактів). Генеральний прокурор також повідомив про те, що з метою продажу металобрухту розрізають танки, підйомні крани, цистерни та іншу техніку.

Пам'ятати вічно

Концтабір Ебензее — філіал Маутхаузена (в Австрії було 49 концтаборів) — створено в листопаді 1943 року. В ньому утримувались 27762 в'язні, 8745 — загинули. Про кількість ув'язнених українців точних відомостей нема, оскільки їх реєстрація провадилася гітлерівцями за державною приналежністю.

На початку 90-х років у таборі Ебензее, біля крематорію, було встановлено пам'ятні знаки від імені держав і народів своїм загиблим borцям. Не було відзначено тільки пам'ять загиблих українців.

Від 1990 року Світова ліга українських політичних в'язнів (президент д-р Михайло Марунчак, колишній в'язень Ебензее) почала клопотати перед австрійською владою про дозвіл на встановлення пам'ятного знака в Ебензее. У наступні роки до цієї справи доклало своїх зусиль посольство України в Австрійській Республіці. 1994 року до них прилучилось Всеукраїнське товариство політичних в'язнів і репресованих.

І ось дозвіл, хоча і з великим запізненням, одержано. А робітники гірничовидобувного каменеобробного комбінату «Біличі» виготовили пам'ятний знак.

Недавно відбулося його відкриття — із чорного габро у вигляді хреста із зображенням герба України і національного орнаменту з написом «Синам України — жертвам концтабору Ебензее».

Нехай не заросте до нього стежина нашої пам'яті.

Тамара ПАХОЛОК.

ТАТАР-ІНФОРМ (спеціально для «Голосу України»)

Спочатку заробити, а потім — віддати

Хто намагається контролювати постачання нафти й газу із Середньої Азії до Європи: Туреччина чи Росія? Обидві сторони відмовляються свідчити про жодну конкуренцію у цьому питанні, але вона очевидна.

Як оголосив Ільхам Алієв, віце-президент державної нафтової корпорації Азербайджану SOKAR, уже ближчим часом ця республіка готова викинути на ринок Європи 110—120 мільйонів тонн сирої нафти. Такі самі приголомшливі цифри називав представник Міністерства нафти і газу Казахстану, коли говорив про Тенгізьке та Карочеганинське родовища. Там планують видобувати від 50 мільйонів тонн в 1996-му до 60 мільйонів тонн в 2011 році.

Але незважаючи на розвідані та нерозвідані запаси нафти, Азербайджан і Казахстан отримують нафту з Росії. А якість казахстанських нафти й газу, де значний вміст сірководню, не витримує жодних міжнародних критеріїв. Перш ніж продавати, їх треба серйозно обробляти. І робити це без допомоги Росії поки що проблематично. А можливість розроблення в Азербайджані глибоководного родовища в районі Гюнешлі-Каспій — взагалі сумнівна, бо це загрожує глобальною катастрофою, яку можна зіставити хіба що тільки з Чорнобильською.

Та, природно, відмовитися від видобування нафти в Середній Азії ніхто не збирається. Йдеться про розміри можливих інвестицій в будівництво нафтоі газопроводів та їх можливі траси. Саме про це говорять нині представники нафтовидобувних республік і фінансисти, бізнесмени, конструктори різних країн світу.

Росія обстоює свою пропозицію про те, що середньоазіатська нафта має йти до Новоросійська і далі танкерами через Чорне море до Європи. Незважаючи на можливість реалізації цієї пропозиції, постає питання про проходження суден через Босфор і Дарданелли. Як запевняють незалежні експерти, такого навантаження протоки не витримають.

Міністр енергетики Туреччини **Вейсель АТАСОЙ** також порушує питання про необхідність відновлення миру між Азербайджаном та Вірменією:

«Для здійснення проекту будівництва нафтопроводу через території Вірменії й Азербайджану необхіден мир між ними. Окрім того, Азербайджан має розв'язати свої внутрішні проблеми, інакше реалізація не лише транспортування, а й видобування нафти виявиться нереальною».

Якщо миротворчі думки і Росії, й Туреччини будуть успішні, то не виключено, що потрібна буде і реконстукція порту в Новоросійську, як пропонує Росія, й будівництво трубопроводу до Джейхана, який уже нині може приймати до 110 мільйонів тонн нафти без додаткових вкладень.

Проте жоден з варіантів транспортування нафти ще не має гарантій фінансування. Інвестори — люди обережні. Вони вкладатимуть гроші лише за цілковитої гарантії їх повернення. Звичайно, 3—4 мільярди доларів, потрібних на реалізацію будівництва нафтопроводу через Туреччину, — сума немала, а 5 відсотків від майбутнього видобутку нафти, які пропонують господарі кожного родовища, — це небагато. Але йдеться про стратегію...

Окрім Азербайджану, Туреччина має інших партнерів у Середній Азії. По-перше, це Туркменистан. Там турецькі нафтовики провадять розвідку в районі Амі-Лар'інського родовища, за оцінками фахівців, одного з найбільших у світі. Є ще один партнер — Казахстан.

В реалізації середньоазіатських проектів зацікавлена й Україна.

— Хочемо отримати підряди на будівництво і конструкторські розробки, — говорить начальник управління інвестиційної діяльності Держкомітету України з нафти і газу Анатолій Зозуля. — В Україні нагромаджено багатий досвід такої роботи. Багато міжнародних нафто- і газопроводів збудовано за документаціями, розробленими нашими інженерами і конструкторами. У Києві працює великий інститут транспортування нафти, який займається розв'язанням відповідних питань.

Кажуть, в України немає грошей, щоб платити за нафту й газ, які вона споживає? Хіба одне одному суперечить? Як заробимо, так і віддамо...

Пам'ять

«Ніхто не забутий і ніщо не забуте?» — так, саме із знаком питання і тільки із знаком питання спливав у пам'яті всім відомий девіз, коли бесідував з керівником луганської обласної асоціації «Пошук» Володимиром Сніжком. Уже п'ять років він разом з групами підлітків проводить розкопки на місцях боїв у Велику Вітчизняну війну. За раз, як висловлюється, «піднімає» по п'ять-сім, а то й більше загиблих воїнів. Піднімає з невідомості, із забуття, встановлюючи ім'я того, хто віддав життя за Батьківщину, ховаючи його по-людському у братській могилі в центрі населеного пункту, повідомляючи про місце поховання родичам.

ЗАВДАННЯ З БАГАТЬМА НЕВІДОМИМИ... СОЛДАТАМИ

Не завжди, як не дивно, у своїй благородній справі він знаходить розуміння. І часом знаєте, чому? Боляче навіть розповідати про це. Наприклад, слідопити встановили, що в Луганському районі є балка, де під тонким шаром землі (важко сказати «покояться», адже не ховав цих людей ніхто) лежать останки майже п'ятисот радянських воїнів. Негайно за розкопки? Та де там! Органи влади, які мають виділяти кошти на перепоховання, попросили, коли не зажадали: не треба копати! Адже навіть коли ми кістки десяти чоловік складатимемо в одну труну, то це значить, що треба виготовити п'ятдесят трун — дорого, не потягнемо. Сніжко звертався по підтримку навіть до Києва. Йому відповідали: ну, а що поробиш, коли у них немає грошей?

Ось так. Хтось більше півліття шукає безвісти пропалого солдата, а цей безвісти пропалий, як і незліченна кількість тих, з ким пліч-о-пліч воював проти лютого ворога і хто віддав своє життя, лежить у полі, на узліссі, в когось на городі...

Володимира Сніжка це обурює до глибини душі. «Ну чому, — каже він, —досі перепоховання не стало державною справою? Чому держава переклала свої обов'язки на підлітків? Чому не на солідні організації, що мають відповідні кошти, повноваження й технічні можливості?»

Так-так. І остання обставина дуже суттєва. Наприклад, під селом Половинкине Старобільського району лежать останки Героя Радянського Союзу Валерія Биковського. Досі живі люди, що бачили, як падав його підбитий літак. І що ж? На місці загибелі льотчика — ані пам'ятного знака, ані могилки. «Підняти» ж його пошуківцям не під силу. В таких випадках літак врізається в землю на глибину від трьох до п'ятнадцяти метрів. Треба виконати величезний обсяг земляних робіт. До того ж, у місці падіння літака грунт-плавун. За п'ятдесят років літак міг зміститися на значну відстань. Потрібні сапери, міліція для охорони місця розкопок, трактори, екскаватор, насоси для відкачування води. Поки що «Пошукові» у всьому цьому відмовляють.

Та Сніжко своєї діяльності не припиняє. От уже і нинішнього року, тільки-но сонечко прогріло землю, він разом зі своїми юними друзями виїжджав у експедицію. «Підняли» останки трьох, потім — ще шістьох. Знайшли смертні медальйони.

І ось так за п'ять років луганська обласна асоціація «Пошук» знайшла п'ятнадцять чоловік, знешкодила півтори тисячі снарядів, мін, гранат.

Не перевелися люди, для яких пам'ять про тих, хто віддав життя в ім'я життя інших — свята справа. Продовжує вносити орендну плату за приміщення асоціації виробниче об'єднання «Луганськвугілля». Виділяє кошти міськвиконком, банк «Україна», фірми «Кречет», «Малеста». Такі-от бувають нехитрі радощі у «Пошуку»: переказала «Малеста» кілька мільйонів карбованців, відразу купили на них крупи. Адже голодним не будеш у експедиції, яка звичайно не така вже й коротка — до двох тижнів.

Ну, це все так, попутно пригадалося Сніжкові. Він більше про своє говорить: «Одна бабуся запрошувала — у неї в городі лежать два бійці. А в селі Давидо-Микільському Лутугинського району просто в буртах лежать останки майже шестисот воїнів...

Ось така вона, наша пам'ять пр загиблих героїв за умов суцільного дефіциту коштів, домовин та ще чогось украй важливого.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.
Луганська область.

Арбітражним судом Полтавської області (314000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) порушена справа № 1072/5- б від 24.01.95р. за заявою кредитора державної податкової інспекції по Київському району м. Полтави про визнання банкрутом державного малого підприємства «Полтавський комерційний центр», юридична адреса якого: 314000, м. Полтава, вул. Пушкіна, 27, розрахунковий рахунок № 609129 в Полтавському акціонерному банку «Полтава-банк».

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Запитуєте — відповідаємо

Пільги для батьків загиблих військовослужбовців

«Наш син, військовослужбовець, загинув під час проходження служби за кордоном України. Чи передбачені законодавством України пільги для нас, батьків?»

М.ДУДОЧКІНА.

Кіровське Донецької області.

Відповідає заступник начальника Головного фінансово-економічного управління Міністерства оборони України В. ХОЛЧЕВ.

Законом України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців, які загинули, померли, пропали безвісти або стали інвалідами під час проходження служби» встановлено такі пільги:

першочергове забезпечення житловою площею, а в разі потреби — поліпшення житлових умов;

50-відсоткова знижка плати за житлову площу і за користування комунальними послугами в будинках державного житлового фонду;

право безоплатного проїзду всіма видами міського пасажирського транспорту загального користування (за винятком таксі) в межах адміністративного району за місцем проживання;

право на 50-відсоткову знижку під час користування міжміським, залізничним, водним, повітряним та автобусним транспортом;

одержання в особисту власність житлового приміщення, яке вони займають в будинках державного житлового фонду;

батькам і дружині (чоловікові) сукупний оподатковуваний доход зменшується до п'яти неоподатковуваних мінімумів (порядок надання цієї пільги визначає податкова інспекція за місцем проживання);

місцеві Ради народних депутатів зобов'язані виділяти земельні ділянки і надавати допомогу в будівництві та придбанні будівельних матеріалів, якщо батьки виявили бажання побудувати індивідуальний житловий будинок.

Згідно зі ст.47 Закону України «Про пенсійне забезпечення військовослужбовців...» батькам військовослужбовців, які загинули або пропали безвісти в період проходження служби, призначені за віком пенсії підвищуються на 50 відсотків мінімальної пенсії за віком. Окрім того, батьки названих військовослужбовців мають право на пенсію за віком: чоловіки — по досягненні 55 років і зі стажем роботи не менш як 25 років, жінки — по досягненні 50 років і зі стажем роботи не менш як 20 років. Також надаються пільги, встановлені ст.15 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Про чорнобильські посвідчення

«Мій чоловік у 1987 — 1988 роках протягом кількох тижнів працював в с.Оране та на ПУСО-2 Іванківського району Київської області. Чи може він отримати посвідчення учасника ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС?»

Л. ЗАБОЛОТСЬКИХ.

П'ятихатки Полтавської області.

«Чи передбачена видача посвідчень особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, на підставі рішення суду?»

Я. ЛАПКА.

Львів.

Роз'яснює начальник управління Мінчорнобилю України А. МАТОРІН.

Згідно зі ст.14 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» в редакції від 19.12.91 р. із змінами і доповненнями від 01.07.92 р. до учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС належать громадяни, які працювали в зоні відчуження в 1988 — 1990 роках не менш як 30 календарних днів. Робота (служба) в с.Оране в 1987 — 1988 роках та протягом 18 днів на ПУСО-2 у 1988 році не дає підстав для визначення однієї з категорій постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС з наданням права на пільги й компенсації.

Щодо другого запитання, то постановою Кабінету міністрів України від 25.08.92 р. № 501, п.п. «г» п.10 «Порядку видачі посвідчень особам, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС», передбачено видачу вказаних посвідчень на підставі рішення суду про встановлення факту участі в роботах з ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС в зоні відчуження.

Суди можуть приймати заяви до розгляду тільки в тих випадках, коли немає потрібних документів і є довідки про те, що підприємство, яке направляло на роботу до зони відчуження або на якому працював громадянин в зоні відчуження, не може видати такі документи.

Деякі суди приймають рішення про встановлення вищезазначеного факту, але в постанові не вказують, в якому населеному пункті і протягом якого часу працював громадянин. Рішення багатьох судів у зв'язку з недостатньою компетентністю розходяться з дійсністю.

Тому деякі справи потребують розгляду на засіданнях спірних комісій при Мінчорнобилі України, виконкомах Київської чи Житомирської обласних Рад за призначенням відповідно до постанови Кабінету міністрів України від 25.08.92 р. № 501. Згідно з постановою Кабінету міністрів України від 9 жовтня 1992 року за № 574 рішення названих комісій є остаточне.

Чому мовчить архів Росії?

«У 1950—1952 рр. я брав участь у розмінуванні Ленінградської області: Мгінського району, Невського п'ятачка, берегів Ладозького озера й непрохідних боліт. Служив у в/ч 67616 м. Виборга. За три роки служби отримав похвальні грамоти, але в них не зазначено, що мене нагороджено за розмінування, а лише за «мужність, відвагу, проявлений героїзм». Порадьте, будь ласка, як мені отримати документи про участь у розмінуванні? Я двічі звертався до архіву м. Подольська, що в Росії, але відповіді так і не отримав».

Степан СМІЛИЙ.

с. Доросині Волинської області.

Зважаючи на те, що потрібний читачеві архів знаходиться в Росії, за порадою, як діяти у подібній ситуації, ми звернулися до заступника директора Головного архівного управління при Кабінеті Міністрів України Раїси ТКАЧ.

— У м. Подольську Московської області знаходиться архів Міністерства оборони Росії і лише він зможе надати документи про службу у лавах колишньої Радянської Армії. Отже, читач звертався за правильною адресою. Відсутність відповіді можна пояснити можливою затримкою у пошуках документів, невірною адресою установи або платністю послуг архіву — в такому разі слід зазначити, що оплата гарантується. У будь-якому разі відповідь має надійти.

— Раїсо Іванівно, якого строку дотримуються служби українських архівів, реагуючи на запити громадян?

— Протягом місяця ми або задовольняємо такі запити або надсилаємо громадянам, котрі звернулися до нас, адреси тих установ, які спроможні їм допомогти. Взагалі, в усьому колишньому СРСР було встановлено норму для відповідей — 1 місяць, яка в Україні збереглася і тепер; тож, гадаю, що такого терміну дотримуються і російські колеги. Для вашого читача і всіх ветеранів, кому потрібні документи про військову службу на території теперішньої Росії, нагадую точну адресу архіву МО Росії: **141000, Росія, Московська область, м. Подольськ, вул. Кірова, 74.**

Таємницю листування охороняє закон, але...

«Розкажіть, будь ласка, чи контролюють нині листування громадян України із закордонними адресатами відповідні спеціалісти Служби безпеки України і якими нормативними актами в такому разі вони користуються?»

О.ГОЖИЙ.

Житомир.

Редакція попросила відповісти заступника голови Служби безпеки України Олега ПУГАЧА.

Згідно зі ст.54 Конституції України таємниця листування громадян охороняється законом. Але з метою припинення правопорушень та в інтересах кримінального судочинства, а також отримання інформації в інтересах безпеки суспільства і держави в законодавчому порядку, а саме відповідно до ст.5 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», відповідним органам, за наявності передбачених ст.6 цього Закону підстав, дається право контролю поштово-телеграфних відправлень як виняткового заходу. Ч.2 ст.8 зазначеного Закону передбачено санкціонування таких заходів Генеральним прокурором України та його заступниками, прокурорами Автономної Республіки Крим, областей, Києва та уповноваженими прокурорами.

Підготувала Алла РОМАНЧУК.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

- **За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.**
- **Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.**
- **За точність викладених фактів відповідальність несе автор.**

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

- **ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23, телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.**
- **Рукописів не повертаємо.**
- **Листування з читачами — тільки на сторінках газети.**

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 523352.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311088.